

DURANT LA PANDÈMIA DE LA COVID-19

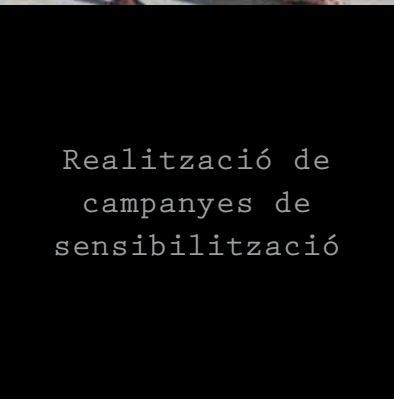
HEM ESTAT AL COSTAT DE LES PERSONES MÉS VULNERABLES,
PER NO DEIXAR NINGÚ ENRERE.

Suport als
serveis locals
de salut

Donació
de material
de protecció
i prevenció

Realització de
campanyes de
sensibilització

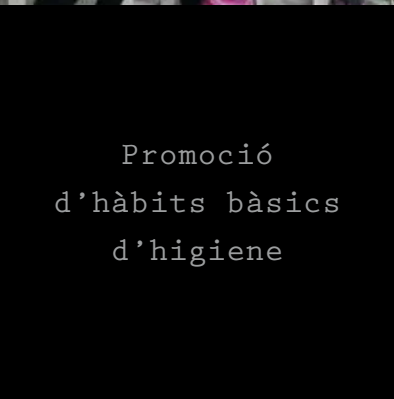
Atenció de
les urgències
oculars

Facilitació
del seguiment
dels pacients

Organització
de formacions
virtuals

Promoció
d'hàbits bàsics
d'higiene

MEMÒRIA
D'ACTUACIONS
2020

Índex

3 Presentacions

4 L'equip
d'Ulls del món

6 El 2020
no ens hem aturat

10 Ulls del Sàhara

12 Ulls de Moçambic

14 Ulls de Bolívia

16 Ulls de Mali

18 Sensibilització i
educació per a la
justícia global

21 Dades econòmiques

22 Col·laboracions

Ulls del món agraeix l'aportació de totes les persones que, ja sigui amb fotografies o amb informació, han documentat les activitats de la Fundació.

MISSIÓ

Ulls del món treballa per aconseguir un món on les persones amb deficiències visuals i sense recursos econòmics dels països amb un índex de desenvolupament mitjà o baix puguin rebre atenció oftalmològica de qualitat per part dels seus serveis de salut i crear les condicions necessàries per disminuir la incidència de les patologies oculars en cada territori.

Així mateix, sensibilitza l'opinió pública del nostre entorn respecte a les deficiències de la sanitat bàsica en aquelles zones.

VISIÓ

Ulls del món aspira a un món on no hi hagi persones cegues innecessàriament i a contribuir, per tant, a fer efectiu el dret a la visió.

PRINCIPIS I PREMISSES D'ACTUACIÓ

Principis fonamentals

- ▶ Humanitat
- ▶ Independència
- ▶ Igualtat d'oportunitats i equitat de gènere
- ▶ Altruisme
- ▶ Professionalitat
- ▶ Transparència

Premisses d'actuació

- ▶ Permanència
- ▶ Desenvolupament
- ▶ Cooperació
- ▶ Eficiència

Ulls del món és una fundació privada amb seu social a Barcelona, constituïda el 9 de juliol de 2001, i inscrita a:

- Registre de Fundacions de la Generalitat de Catalunya, amb el número 1568, el 18 de juliol de 2001.
- Registre d'Organitzacions no Governamentals de Desenvolupament, adscrit a l'Agència Espanyola de Cooperació Internacional per al Desenvolupament (AECID), el 10 de maig de 2004.
- Registre d'Organitzacions no Governamentals per al Desenvolupament de la Generalitat de Catalunya, Secretaria de Cooperació Exterior, amb el número 29, el 19 de juny de 2005.
- Registre de Fundacions del País Basc, el 19 de juliol de 2005.
- Registre d'Associacions de Sevilla, el 23 de gener de 2007.
- Registre de Fundacions de la Comunitat Valenciana, el 29 de gener de 2007.
- Registre de la Prefectura de Puy-de-Dôme, França, el 27 de desembre de 2012.
- Negociat d'Associacions, Fundacions i Col·legis Professionals de Pamplona, Navarra, el 20 de novembre de 2013.
- Registre d'Agents de la Cooperació Internacional al Desenvolupament a Andalusia. Agència Andalusia de Cooperació Internacional al Desenvolupament, el 29 de març de 2019.
- Lafede.cat, organitzacions per a la justícia global, com a membre observador, el 15 de juny de 2019.

Presentacions

Responsabilitat global per un món més sa, segur i just

"Ningú no estarà segur fins que no ho estiguem tots" ha estat una de les frases més repetides els últims temps. Una afirmació que sembla clara en aquest món actual interconnectat i interrelacionat. La lluita contra la COVID-19 és i ha estat competència de tots i totes, un repte mundial que cal abordar des de l'autoresponsabilitat i la col·laboració de tots els països.

Aquesta dimensió global, tanmateix, contrasta amb els problemes estructurals històrics de la salut mundial encara per resoldre per part de les administracions públiques de tot el món i que la pandèmia ha posat de manifest: sistemes de salut inadequats, bretxes en la protecció social, desigualtats estructurals... La desigualtat defineix, sens dubte, l'època en què vivim.

Des d'Ulls del món reivindiquem el moment vigent per combatre, des de la solidaritat global, les iniquitats en l'accés a la salut i el compliment dels Objectius de Desenvolupament Sostenible en tots els territoris, reforçant el treball que portem fent els últims 19 anys, per no deixar ningú enrere.

L'efecte devastador del virus també ens ha afectat de forma molt directa amb la defunció del secretari de la Fundació, Vicenç Capdevila Cardona. Una pèrdua molt sentida. En nom del Patronat d'Ulls del món, agraïm la seva implicació i participació en la consecució de grans fites en la lluita contra la ceguesa evitable.

Rafael Ribó
President

La concepció integral de la salut

La pandèmia de COVID-19 ha tornat a posar la salut en el centre de les nostres vides i ha evidenciat fins a quin punt és important per a les persones tenir accés a la prevenció i tractament dels seus problemes de salut.

L'enfocament integral de la salut, que té com a punt de partida l'atenció primària, forma part de la concepció global de la salut ocular que té la Fundació. Des dels seus orígens, Ulls del món ha prioritzat la formació dels equips locals per enfortir les seves capacitats i garantir l'atenció oftalmològica de la població en tots els àmbits, començant per la prevenció. I ha contribuït a l'empoderament dels pacients i de les comunitats en els llocs on té projectes en marxa.

Amb la irrupció de la pandèmia, els nostres esforços per fer costat a les administracions públiques sanitàries s'han fet evidents, i pràcticament en tots els territoris s'ha pogut atendre la salut ocular de les persones, principalment les urgències i l'atenció oftalmològica primària, serveis que han prestat els equips locals. Uns sistemes i equips locals que s'han compromès també en la prevenció de la COVID-19.

Per erradicar la ceguesa evitable no n'hi ha prou d'enviar comissions de cirurgia a Moçambic, Mali, Bolívia o els campaments de persones refugiades sahrauís. El nostre compromís amb les societats requereix el desenvolupament de sistemes sanitaris de salut integrals i integrats, que facilitin un accés de qualitat de totes les persones a la salut ocular.

Borja Corcóstegui
Vicepresident

L'equip d'Ulls del món

PATRONAT

Rafael Ribó Massó, president i membre Comitè Executiu
 Borja Corcóstegui Guraya, vicepresident i membre Comitè Executiu
 Núria Ramon Garcia, directora general i membre Comitè Executiu
 Daniel Capdevila Dalmau, secretari i membre Comitè Executiu
 Josep Antoni Pujante Conesa, vocal, en representació Generalitat de Catalunya (Departament de Salut)
 Pilar Díaz Romero, vocal, en representació Diputació de Barcelona
 Pilar Solanes Salse, vocal, en representació Ajuntament de Barcelona
 Enric Botí Castro de la Peña, vocal, en representació Fundació ONCE per a l'Amèrica Llatina (FOAL)
 M. Isabel Nieto Uresandi, vocal, oftalmòloga
 Andrés Müller-Thyssen Bergareche, vocal, oftalmòleg
 Maria Teresa Vilalta Ferrer, vocal, economista

CONSELL ASSESSOR

Roser Artal Rocafort, responsable d'Innovació i Projectes a l'Hospital Comarcal del Pallars (GSS)
 Josep Caminal Badia, vocal
 Jordi Constans Fernández, membre de diferents consells com Puig, GB Foods i Fluidra
 Àngel Corcóstegui Guraya, soci fundador Magnum Capital
 Jordi Fontcuberta Villa, conseller delegat General Optica
 Lluís Reverter Gelabert, vocal
 Ferran Rodés Vilà, president diari ARA
 Josep Santacreu Bonjoch, conseller delegat DKV
 Xavier Trias Vidal, vocal

COMITÈ MÈDIC

Borja Corcóstegui Guraya, president
 Ricardo Casaroli Marano, secretari
 Mónica Lecumberri López, supervisora mèdica Ulls del Sàhara
 Carlos Móser Würth, supervisor mèdic Ulls de Moçambic
 Hernán Gras, supervisor mèdic Ulls de Bolívia
 Andrés Müller-Thyssen Bergareche, supervisor mèdic Ulls de Mali
 M. Isabel Nieto Uresandi, oftalmòloga

DELEGATS TERRITORIALS

Rosario Martínez Navarro, delegada Comunitat Valenciana
 Jesús Barragán Bretón, delegat Andalusia
 Kike Otaegi Arizmendi, delegat Comunitat Autònoma Basca i Navarra
 Alfonso Jordán García, delegat Madrid
 Lurdana Teixeira Gomes, nucli territorial Portugal
 Hernán Gras, nucli territorial Argentina
 Romain Bordas, nucli territorial França i Suïssa

EQUIP OPERATIU A LA SEU

Núria Ramon Garcia, directora general
 Elisenda Rom Suñol, cap Gabinet i Comunicació
 Mònica Martínez Casamada, tècnica Gestió Econòmica
 Armonia Pérez Crosas, tècnica Projectes
 Cristina Reyes Iborra, tècnica Projectes
 Bibiana Ruberte de la Iglesia, tècnica Gestió de Persones i Equitat de Gènere
 Marina Satorras Guil, administrativa
 Miren Rodríguez Barrenetxea, coordinadora Munduko begiak

EQUIP OPERATIU SOBRE EL TERRENY

Sàhara

María Tavera Villén, coordinadora Ulls del Sàhara

Moçambic

Eric Lavis, coordinador Ulls de Moçambic
 Sarifa Ismael, administrativa
 Carlos Ferreira, conductor/logista

Bolívia

Patricia Tárraga, coordinadora Ulls de Bolívia
 Angélica Luna, assistent logística i farmàcia
 Rubén Murillo, administrador comptable
 Marta Apaza, auxiliar oficina La Paz
 Zulma Guerrero, coordinadora projecte Tarija
 Lourdes Yucra, coordinadora projecte Tarija
 Freddy Morales, conductor Tarija
 Nilda Rodas, auxiliar oficina Tarija
 William Tapia, tècnic optometrista Tarija
 Ruth Guerrero, coordinadora projecte Oruro
 Milenka Espejo, tècnica IEC Oruro
 Julio Ugarte, conductor Oruro
 Lucero Pérez, auxiliar oficina Chuquisaca
 Maya Romano, tècnica projecte Chuquisaca

Mali

Albert Coulibaly, coordinador Ulls de Mali
 Seydou Togo, assistent programa
 Hélène Dena, administrativa
 Mamadou Guindo, conductor/logista
 Samba Agnou, Dagaloum Doumbo, Barthélemy Guindo, Abdoulaye Zebreé, guàrdies de seguretat

Els professionals sanitaris locals, capacitats i empoderats, han estat clau durant la pandèmia

El 2020 hauria d'haver estat un any de redefinició per a Ulls del món, de plantejament de nous reptes de futur, un any de creixement. No obstant això, la irrupció de la crisi sanitària a tot el món, amb grans problemes de salut soferts per milers de persones i greus conseqüències en les economies individuals i col·lectives, ha incrementat les desigualtats i la necessitat de revisar els objectius més immediats de la Fundació.

Així doncs, Ulls del món ha adaptat les activitats, els processos i la gestió a la situació de cada país a cada moment. La solidesa de la Fundació ens ha permès poder continuar lluitant, atenent emergències, realitzant el seguiment de pacients, proporcionant material de protecció, informant i sensibilitzant la població, formant a distància els professionals... Tot això és el fruit de la feina de capacitació i empoderament dels equips locals que duem a terme des de fa anys. Una tasca que està en el centre de la nostra estratègia de desenvolupament i que és clau per al funcionament autònom i sostenible dels serveis de salut en cada territori. Bona part dels resultats aconseguits enguany, malgrat els tancaments i restriccions, s'han aconseguit gràcies a l'esforç i la implicació dels professionals prèviament formats per la Fundació.

L'activitat laboral del personal i el voluntariat de la Fundació també s'ha vist alterada i s'ha hagut d'adaptar al teletreball, la qual cosa ha significat un esforç afegit en aquest any tan complicat, tant des del punt de vista personal i professional com en l'àmbit de la cooperació internacional.

Núria Ramon
Directora general

VOLUNTARIS, VOLUNTÀRIES, COL-LABORADORES I CO-LABORADORS

Antón Aguirre, Nagore Arbelaitz, Xabier Azanza, Marta Balboa, Carme Castel, Blanca Castillo, Isa Chivite, Eloi Duarte, Ibone Egia, Eli Elizondo, Anna Enrech, Josune Fernández, Begoña Gabiña, Iñaki Ganuza, Carles Garcia, M. Antònia Gaza, Ana Isasa, Teresa Larrañaga, Karmele Lasa, Roque Lasa, Iñaki Lasso de la Vega, Garbiñe Loiarde, Meritxell Maldonado, Marije Manterola, Anabel Martínez-Marí, Elisabet Mesquida, Ella Noveck, José Ignacio Ostolaza, Kike Otaegi, Xaulo Otaegi, Francesco Pagano, Ada Pérez, Ricardo Pérez, Karla Pérez, Sofía Puente, Natalia Ros, Kelly Ruiz, Marta Serra, Joana Soteras, Ernest Tamayo, Laia Torras.

El 2020 no ens hem aturat

Dades 2020

**PERSONES
ATESES**

81.191 (53,3% dones i nenes),
de las quals **23.239 menors** (52,9% nenes)

**INTERVENCIIONS
QUIRÚRGIQUES**

2.664 (47% dones)

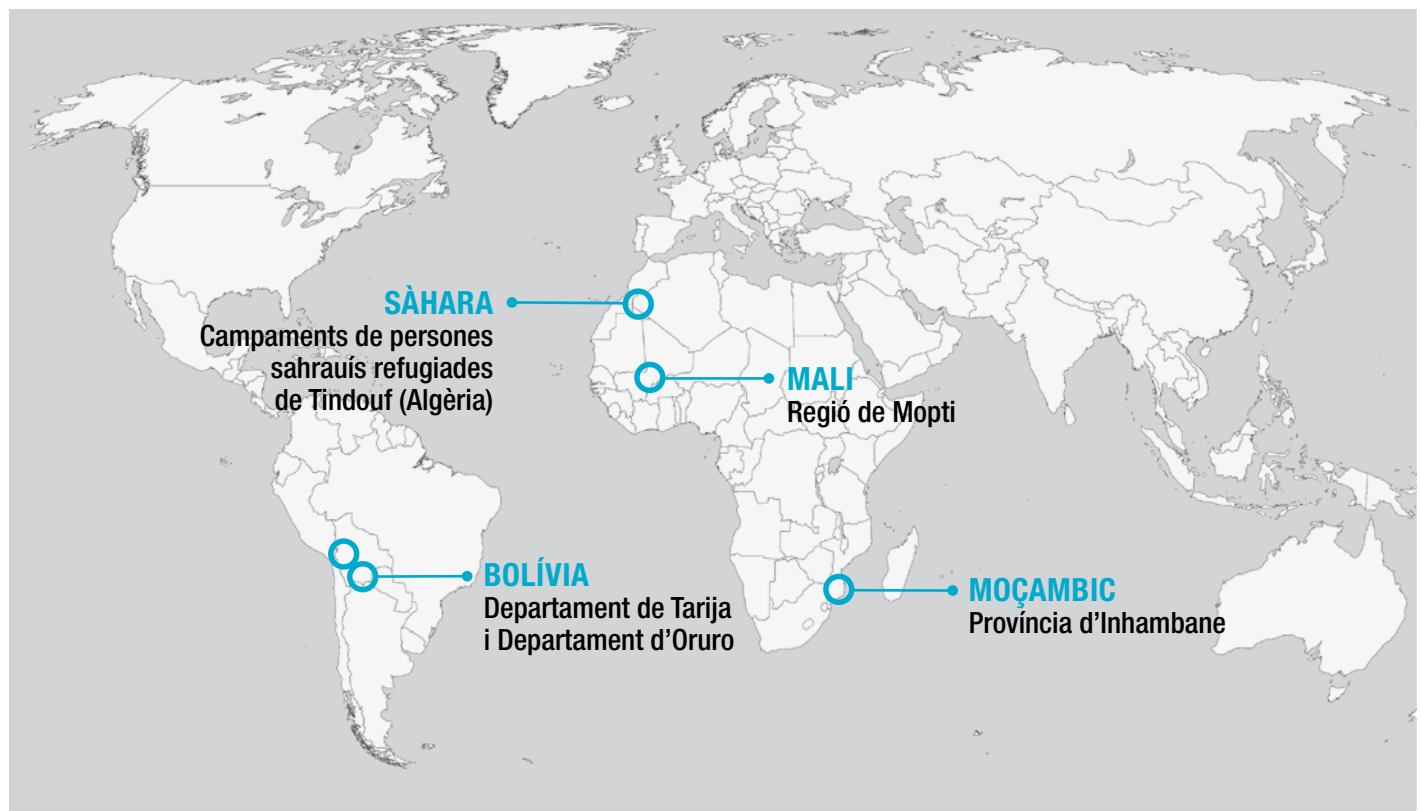
**PROFESSIONALS
FORMATS**

2.247 (77,2% dones)

**PERSONES
SENSIBILITZADES**

56.779 (57,8% dones)

En un context de crisi sanitària mundial, la Fundació ha intensificat la lluita contra les desigualtats en l'accés a la salut –però també econòmiques i socials– i ha afrontat les necessitats més immediates en els territoris on actua, adaptant les activitats, els processos i la gestió a cada moment. La pandèmia de COVID-19 ha posat a prova el model d'intervenció d'Ulls del món, que des dels seus inicis ha apostat pel desenvolupament de les comunitats, la formació dels equips de salut sobre el terreny i l'empoderament de les autoritats locals. S'evidencia així el valor de la tasca realitzada els últims anys i la necessitat de continuar treballant per al desenvolupament de l'oftalmologia en cada territori.

La ràpida reacció d'Ulls del món davant d'una situació excepcional

El coronavirus va alterar significativament el funcionament habitual d'Ulls del món, de la mateixa manera que ho va fer a tota la societat i a tot el món. Conscient de l'enorme desafiament que va representar –i ha representat durant molts mesos– aquesta pandèmia, la Fundació ha donat resposta a la situació des de diferents àmbits.

Des del primer moment va prendre consciència de l'amenaça que el coronavirus representa, especialment als països més pobres, atesa la gran fragilitat dels seus sistemes públics de salut i les dificultats d'accés a l'aigua corrent. Ulls del món té experiència a combatre malalties infeccioses dels ulls (com el tracoma), per a les quals s'utilitzen pautes semblants a les establertes per protegir-se del coronavirus: rentar-se les mans sovint, evitar el contacte directe amb persones que han estat infectades i rentar la roba sovint.

Els equips dels diferents territoris on coopera la Fundació van adaptar les mesures d'autoprotecció necessàries i van oferir el seu suport a les autoritats sanitàries locals a través d'accions dirigides a evitar possibles contagis i a facilitar informació completa i accessible a tota la població, especialment a les persones més vulnerables.

En l'àmbit organitzatiu, es van suspendre les activitats en les oficines i, des del 16 de març, el personal de la Fundació, així com el voluntariat, van treballar des de casa per frenar l'expansió del coronavirus.

La reafirmació dels mitjans en línia

L'estat d'alarma davant el coronavirus ha obligat gran part de la població mundial a romandre a les seves llars. A fi de tenir cura de la visió dins de casa i evitar molèsties oculars, Ulls del món ha recordat algunes recomanacions bàsiques, com el control de l'exposició a les pantalles o l'alimentació saludable per millorar la salut ocular.

Concretament, Ulls del món ha aprofitat la seva consolidada presència a les xarxes socials per difondre missatges sobre la cura dels ulls, la higiene ocular bàsica, l'accés universal a la vacunació, etc.

A més, la Fundació ha recorregut a suports virtuals per a la realització d'activitats, tant a la seu com sobre el terreny, que inicialment s'havien programat en formats presencials, i així ha aconseguit arribar a la població destinatària.

La lluita contra les desigualtats, més necessària que mai

La pandèmia de COVID-19 ha agreujat les desigualtats econòmiques, socials, sanitàries i de gènere a tot el món. I ha generat unes necessitats específiques a les quals la Fundació, gràcies a la capacitat d'adaptació dels seus equips de treball, ha respost en col·laboració activa i continuada amb les autoritats locals per garantir com a mínim l'atenció oftalmològica bàsica i les urgències, així com amb campanyes de prevenció per combatre el coronavirus.

Donació de materials de protecció per a professionals sanitaris i per a la població

La Fundació ha aportat material de protecció i prevenció per al personal tècnic d'hospitals i centres sanitaris i per als pacients, amb la qual cosa s'ha pogut atendre la salut ocular de la població.

Per exemple, a Moçambic s'ha viatjat a zones remotes de la província d'Inhambane per aportar el material necessari, d'acord amb la planificació de la Direcció Provincial de Salut, i a Mali, gràcies al finançament específic per combatre la COVID-19 de l'European Society of Cataract & Refractive Surgeons (ESCRS), Ulls del món ha lliurat equips de protecció personal i materials d'higiene i rentat de mans a tots els centres de salut de referència de la regió de Mopti per garantir la seguretat de treballadors i pacients. D'aquesta manera, els centres de salut s'han convertit en espais segurs i han pogut atendre fins i tot més persones de les previstes inicialment.

Dotació de recursos per a la telemedicina i la formació virtual

La COVID-19 va provocar la suspensió de totes les activitats de formació presencial. A Bolívia, gràcies a l'esforç de tot l'equip, aquestes activitats es van adaptar als mitjans digitals per continuar oferint capacitació a docents i promotores de salut ocular a distància, a través de videoconferències per interactuar a temps real projectant continguts, analitzant casos i resolent dubtes.

A Mali, en el marc del projecte de suport als professionals locals per fer front a la pandèmia, la Fundació ha facilitat tractament d'urgència a 817 persones i atenció a unes altres 1.701 a través d'assistència telefònica, ja que s'han proporcionat telèfons mòbils als professionals locals per contactar amb els pacients i poder així fer un seguiment dels casos.

Promoció de l'autoresponsabilitat i la sensibilització sobre hàbits bàsics de prevenció del virus

En totes les zones d'actuació, Ulls del món ha difós missatges de prevenció i ha realitzat campanyes per reforçar els hàbits bàsics d'higiene. Al Sàhara aquestes activitats van anar a càrrec dels tècnics òptics locals.

A més, a Bolívia es van aprofitar els missatges que va difondre la Fundació sobre salut ocular i prevenció de la COVID-19 per promoure concursos escolars, en coordinació amb la direcció i el professorat de les escoles, orientats a millorar els coneixements dels nens, nenes i adolescents en la promoció de la salut ocular i la prevenció de la COVID-19 a través d'expressions artístiques gràfiques i audiovisuals, com ara dibuixos, contes, cançons o jocs. A Oruro es va organitzar un concurs sota el lema "Aprèn per crear, crea per aprendre", en el qual van participar un total de 620 persones d'11 unitats educatives, i a Tarija el concurs es va anomenar "Esperança per a la vista" i hi van participar 50 persones.

A partir de la informació sobre les mesures de prevenció contra el coronavirus que Ulls del món enviava diàriament a través del mòbil al professorat d'algunes escoles de Bolívia, a la unitat educativa Carapari de Tarija va sorgir la iniciativa d'incentivar els alumnes perquè confeccionessin juntament amb les seves famílies les seves pròpies mascaretes reutilitzables. Un projecte per generar cultura d'autoprotecció i responsabilitat enfront de la COVID-19, amb dissenys personalitzats realitzats amb molt d'afecte i dedicació.

Atenció específica de les persones més vulnerables

Amb la voluntat d'estar a prop de la població en moments tan complexos com la pandèmia de la COVID-19, Ulls del món ha portat a terme accions vinculades a la salut emocional a Bolívia, posant un èmfasi especial en la prevenció i actuació davant de situacions de risc i violència intrafamiliar i oferint orientació i suport a les persones més vulnerables, que en molts casos es troben en situació de dependència. Per a això, a Bolívia s'han realitzat campanyes específiques per a persones discapacitades, difonent missatges de sensibilització a la ràdio, les xarxes socials i a través de crides personalitzades.

La Fundació ha treballat per oferir l'atenció oftalmològica bàsica i atendre les urgències, en uns mesos molt complicats, lliurant material de protecció i seguretat, difonent campanyes de prevenció i sensibilització, i replantejant accions que s'han hagut d'adaptar al context de pandèmia, però en cap cas s'ha aturat. Perquè la salut ocular no pot esperar.

22.250

PERSONES ATESES

(56% dones)

9.400 menors revisats

(57,2% nenes)

231

PROFESSIONALS FORMATS

(85,3% dones)

Ulls del Sàhara

L'any 2020, malgrat la pandèmia, Ulls del món ha pogut continuar mantenint part de l'atenció ocular en els campaments de persones sahrauís refugiades a Tindouf. Optmetristes i auxiliars d'òptica han atès consultes en les diferents *wilaies* adaptant els horaris a les restriccions de cada moment, i el Dr. Said, oftalmòleg assignat pel Ministeri de Salut, ha continuat realitzant visites i atenció d'urgències.

han estat derivats a l'Hospital de Rabuni per sotmetre's a una revisió més completa. A més, s'ha revisat la visió a 36 docents del centre pedagògic Aminetu Haidar.

REFORÇ DE LES INFRAESTRUCTURES I DOTACIÓ D'EQUIPS I MATERIALS

Al desembre de 2020 va arribar als campaments una caravana d'ajuda humanitària amb equips i materials aportats per Ulls del món al Servei d'Oftalmologia sahrauí: dos frontofocòmetres, un campímetre, set llums de fenedura, quatre projectors, un equip de vídeo per a la diagnosi, dos tonòmetres, dos autorefractòmetres, dos oftalmoscopis, un biòmetre, un làser yag i tres caixes de lents de prova, així com muntures d'ulleres per graduar, ulleres de presbícia, ulleres de sol, ulleres de protecció, vidres, fundes i camusses.

També al desembre de 2020 es va reparar el sistema d'aigua de l'Hospital de Rabuni, on es va instal·lar un taller d'òptica que permet l'elaboració d'ulleres de manera immediata.

La Fundació va participar en el viatge organitzat pel Ministeri de Salut a l'Hospital de Tifariti, en els territoris alliberats, per revisar les seves instal·lacions i equips sanitaris. En aquesta visita, el responsable del Departament d'Oftalmologia, Hamudi Mojtar, va acompanyar la ministra de Salut i els responsables d'altres departaments mèdics a visitar les noves instal·lacions de l'hospital i també a passar consulta a la població que viu en els territoris

ATENCIÓ OFTALMOLÒGICA

Al llarg de l'any 2020 s'ha aconseguit mantenir una certa normalitat en les consultes i revisions i s'ha pogut visitar a 22.250 persones (56% dones), ateses majoritàriament als hospitals regionals de les *wilaies* i als hospitals de Bol-la i Rabuni. A les guarderies s'han revisat 1.171 menors de 3 a 6 anys i en escoles de primària i secundària, 8.229 menors de 6 a 14 anys. També cal destacar la revisió bàsica de 59 persones en centres dedicats a necessitats especials, tot i que no s'ha pogut desplaçar especialistes sobre el terreny per atendre els casos de diagnòstic i tractament més complex. D'altra banda, el responsable del Departament d'Oftalmologia i un optometrista han revisat 51 homes en el centre penitenciari masculí, alguns dels quals

alliberats. A causa de l'escalada de la violència del conflicte en aquesta zona, l'activitat no va tenir continuïtat.

Al llarg de 2020 s'han entregat 4.330 ulleres de presbícia i 4.088 ulleres amb graduació.

FORMACIÓ DE PERSONAL SANITARI

Un infermer del sistema sanitari de la RASD i el responsable del Departament d'Oftalmologia han format 63 professionals sanitaris d'urgències (metges generalistes, personal d'infermeria i personal auxiliar) de tots els hospitals regionals, l'Hospital de Rabuni i l'Hospital de Bol-la per a la correcta derivació de pacients amb patologies oculars.

REVISIONS A LES ESCOLES I CAPACITACIÓ DE DOCENTS

Lamentablement, entre les mesures de prevenció i contenció de la propagació del coronavirus, el govern de la RASD va optar pel tancament de les escoles en els campaments de persones sah-

raus refugiades i Ulls del món no ha tingut ocasió d'implementar les campanyes de revisió ocular que realitza periòdicament.

No obstant això, la Fundació, conscient de la vital importància de detectar qualsevol problema ocular en l'edat escolar per corregir-lo amb ulleres graduades o teràpies visuals i, en cas necessari, tractar-ho amb medicació o intervenció quirúrgica, ha format 31 infermeres escolars en salut ocular i cures pediàtriques, perquè puguin realitzar periòdicament la detecció precoç i selecció de casos de nens i nenes que requereixin atenció oftalmològica.

Així mateix, s'han format 137 docents dels col·legis i escoles de secundària de les *wilaies* de Smara, Auserd i Dajla. La formació ha estat impartida pel responsable del Departament d'Oftalmologia i un optometrista, els quals han facilitat a les mestres consells de salut visual per compartir amb l'alumnat, recomanacions per detectar signes i símptomes que poden indicar un problema visual, assessorament sobre hàbits per estudiar millor al col·legi i a la *haima*, i han suggerit jocs visuals per realitzar amb els nens i les nenes. En aquest sentit, s'ha elaborat un petit llibre on s'han imprès alguns dels jocs visuals, i se n'ha lliurat un exemplar a cada mestra.

Garantir l'atenció oftalmològica en temps de COVID-19

Amb el suport d'Ulls del món, les autoritats sanitàries dels campaments de persones refugiades sahraus han pogut garantir l'atenció oftalmològica durant tot l'any 2020.

Les consultes òptiques, situades als hospitals regionals, han estat obertes, els optometristes han realitzat una mitjana de 15 consultes diàries i l'oftalmòleg de referència, Dr. Said, també ha pogut desenvolupar la seva activitat habitual.

I aquest any més que mai, s'ha insistit en la importància de mantenir hàbits d'higiene per evitar patologies oculars, infeccions i contagis, a través dels mitjans de comunicació locals i utilitzant materials i eines que la Fundació ja havia treballat en el marc dels projectes de cooperació sanitària implementats en els campaments des de l'any 2001.

19.066

PERSONES ATESES

(60,2% dones)

3.819 menors revisats

(53,6% nenes)

456

INTERVENCIÓNS QUIRÚRGIQUES

(56,6% dones)

40

PROFESSIONALS FORMATS

(42,5% dones)

1.050

PERSONES SENSIBILITZADES

(66,6% dones)

Ulls de Moçambic

Al febrer de 2020 es van iniciar normalment les activitats de la Fundació a Moçambic, però quan es va declarar l'estat d'emergència a l'abril a causa de la pandèmia de la COVID-19, es van suspendre totes les activitats i l'acció d'Ulls de Moçambic es va centrar a donar suport a la Direcció Provincial de Salut d'Inhambane, fins que a l'octubre es van poder reprendre les activitats pròpies del programa.

VISITES OFTALMOLÒGIQUES I INTERVENCIÓNS QUIRÚRGIQUES

La xarxa sanitària pública d'Inhambane ha atès un total de 19.066 persones el 2020, més del 60% de les quals han estat dones. Les visites s'han fet durant les campanyes de cirurgia de cataractes als districtes i en fires de salut, a més de les consultes en els cinc punts de servei oftalmològic de la província (Hospital Provincial d'Inhambane i hospitals regionals de Chicouque, Quissico, Massinga i Vilankulo).

Les setmanes intensives de cirurgia de cataractes previstes a l'Hospital Provincial d'Inhambane no es van poder dur a terme a causa de la pandèmia i quan, a l'octubre, es van reiniciar les activitats hospitalàries es va donar prioritat a les campanyes en els districtes. Entre octubre i desembre es van realitzar tres campanyes de cirurgia de cataractes: a l'Hospital de Quissico del districte de Zavala es van operar 86 persones, a l'Hospital de Massinga, 87 pacients, i a l'Hospital Rural de Vilankulo, 92. Al llarg de l'any s'han rea-

litzat un total de 456 intervencions de cataractes, 258 en dones (57%) i 198 en homes (43%).

Encara que s'havia programat el cribratge d'agudes visual de l'alumnat de deu centres educatius de la província, el tancament de les escoles a l'abril ha impedit desenvolupar aquesta activitat.

Al llarg de l'any, Ulls de Moçambic ha adquirit equips i medicaments per a la cirurgia de cataractes i material de protecció per als serveis d'oftalmologia dels districtes.

EDUCACIÓ I SENSIBILITZACIÓ

El 2020, Ulls de Moçambic ha participat en dues fires de salut.

A la fira de salut per a l'obertura del curs escolar a Inhassoro, professionals de la Direcció Provincial de Salut van mesurar l'agudes visual a 58 estudiants i 27 docents i van distribuir ulleres de lectura. A més de les atencions dirigides a la comunitat educativa, es va sensibilitzar a unes 500 persones que també van acudir a la fira.

El Dia Mundial de la Visió (9-10 d'octubre) es van realitzar consultes i xerrades a l'Orfenat Provincial, es van avaluar 37 nens i nenes i 17 empleats de l'Institut Nacional d'Acció Social (INAS) i es va sensibilitzar als assistents sobre la importància d'evitar les malalties oculars.

CAPACITACIÓ EN SALUT OCULAR

Al llarg de 2020 s'han format 24 practicants de medicina tradicional de Maxixe (13 dones i 11 homes) en salut ocular i detecció de patologies oculars i, a més, se'ls ha instruït sobre els criteris de derivació de pacients amb problemes de visió a les unitats de salut de la província més pròximes.

Al desembre, professionals del Servei Provincial de Salut d'Inhambane, en coordinació amb els serveis de salut ocular, van dur a terme una capacitat de quatre tècnics i infermers (dos homes i dues dones) dels districtes d'Inhassoro i Mabote perquè puguin tractar els casos d'oftalmologia als seus districtes.

L'associació de dones AMODEVI, que gestiona l'òptica de Vilankulo amb la supervisió d'Ulls del món, ha organitzat jornades de formació en muntatge d'ulleres per a dones de l'associació.

LLUITA PER L'EQUITAT DE GÈNERE

El personal d'oftalmologia de la Direcció Provincial de Salut d'Inhambane i el personal d'Ulls de Moçambic han rebut formació en gènere, violència de gènere i masculinitat inclusiva per part de l'Associació Moçambiquesa HOPEM, Homes pel Canvi, que té com a missió implementar accions desafiantes de les masculinitats negatives a Moçambic. L'objectiu del curs, al qual van acudir 12 tècnics (10 homes i dues dones), era facilitar els coneixements i els recursos perquè els tècnics i les tècniques de salut puguin combatre la violència basada en el gènere a través de la conscienciació de la ciutadania de la província sobre les malalties i la promoció de la salut en igualtat de drets; i contribuir, d'aquesta manera, a incrementar l'accés de les dones d'Inhambane als serveis de salut ocular i a la cirurgia oftalmològica.

Ulls de Moçambic ha realitzat visites als centres d'atenció integrada de suport a les víctimes de violència de gènere d'Inhambane, Massinga, Vilankulo i Zavala, on es va distribuir material de sensibilització i es va facilitar el contacte de les dones amb els tècnics oftalmològics de la seva província.

Juntament amb el sistema públic de salut durant la pandèmia

Durant el confinament, i a petició de la Direcció Provincial de Salut d'Inhambane, Ulls de Moçambic va donar suport tècnic als districtes amb servei de salut ocular de la província: Govuro, Mabote, Funhalouro, Zavala, Inharrime, Panda, Homoine i Maxixe. En aquestes visites de supervisió, es va verificar l'aplicació de les mesures de protecció i es van distribuir fullets sobre prevenció del coronavirus, es va dotar de medicaments, ulleres i mascaretes de protecció als serveis de salut, es va oferir formació als tècnics i es va realitzar un cribratge de pacients.

Els equips d'Ulls del món van aprofitar l'ocasió per conèixer més a fons la situació d'alguns dels districtes més remots de la província que no disposen d'un servei d'atenció oftalmològica, prenent nota de les seves necessitats quant a salut ocular i proporcionant material didàctic sobre les patologies oculars més freqüents.

7.918**PERSONES ATESES**

(50,1% dones)

Tarija 3.343 / Oruro 4.575,
de les quals 1.141 menors revisats

(49,3% nenes)

Tarija 270 / Oruro 871

194**INTERVENCIONS QUIRÚRGIQUES**

(52,6% dones)

Tarija 143 / Oruro 51

1.944**PROFSSIONALS FORMATS**

(78,1% dones)

Tarija 1.089 / Oruro 855

47.442**PERSONES SENSIBILITZADES**

(55,2% dones)

Tarija 16.897 / Oruro 30.545

Ulls de Bolívia

L'emergència sanitària causada per la pandèmia de COVID-19 ha requerit quarantenes rígides, mesures de confinament i la prioritització de l'atenció als pacients afectats i a les emergències mèdiques, per la qual cosa el servei oftalmològic del sistema públic de salut no ha pogut oferir atenció de manera regular. D'altra banda, les activitats escolars es van suspendre des del març sense cap alternativa educativa per part del sistema públic d'educació. Davant la impossibilitat de portar a terme activitats presencials, Ulls de Bolívia ha adaptat les seves accions a través de plataformes virtuals i ha contribuït a la prevenció del virus amb la dotació de kits d'higiene i bioseguretat.

ATENCIÓ OFTALMOLÒGICA I QUIRÚRGICA

Al llarg de 2020 s'ha prestat atenció oftalmològica a un total de 7.918 persones (50,1% dones), 4.575 a Oruro, la majoria de les quals a l'Hospital General San Juan de Dios i a l'Hospital Oruro Corea, i 3.217 a Tarija, principalment a l'Hospital Regional San Juan de Dios.

L'ONG FUNDESOL, es va realitzar una campanya de cirurgia oftalmològica a l'Hospital Regional San Juan de Dios en la qual va participar la Dra. Àngela Mora. Es van realitzar 143 intervencions de cirurgia de cataractes (79 dones i 64 homes).

A Oruro s'han lliurat 112 lents a nens i nenes i 160 lents a persones adultes amb escassos recursos i a Tarija, 82 lents a nens i nenes i 551 a població adulta.

Un total de 580 ulleres s'han donat (a menors i població adulta) en col·laboració amb FUNDESOL.

FORMACIÓ I CAPACITACIÓ A PROFESSIONALS

Quant a l'activitat quirúrgica, durant el primer trimestre es va realitzar una comissió quirúrgica a l'Hospital San Juan de Dios Bloque Corea d'Oruro. Ulls del món es va encarregar de la sensibilització i captació de pacients i els cirurgians de l'Institut Nacional d'Oftalmologia i de la filial de la Societat Boliviana d'Oftalmologia a Oruro van intervenir 51 persones (28 homes i 23 dones). En el segon semestre, la Governació d'Oruro va portar a terme una comissió quirúrgica formativa en la qual el Dr. Estanislao Titirico, que depèn del Ministeri de Salut, va operar 23 pacients (nou homes i 14 dones). A Tarija, en coordinació amb

Al llarg de 2020 s'han capacitat 276 professionals de salut en oftalmologia bàsica amb enfocament en salut familiar comunitària intercultural. A Oruro s'han format 156 professionals (53 homes i 103 dones) de 64 centres de salut de la Xarxa Urbana i la Xarxa Minera Rural, que van determinar l'agudesa visual a 322 estudiants de l'escola San Juan de Dios del municipi d'Oruro i, posteriorment, van prestar atenció oftalmològica i van efectuar proves de refracció a 110 estudiants. A Tarija s'han format en oftalmologia 120 professionals de salut del primer nivell d'atenció (96 dones i 24 homes) dels

centres de salut de Tomatitas, Palmarcito i la xarxa de salut Bermejo.

Al març, la Dra. Mora, formada gràcies al suport d'Ulls del món, es va incorporar al sistema públic de salut sota dependència del Ministeri de Salut.

Les capacitacions al personal docent es van realitzar de manera virtual i, una vegada es van flexibilitzar les condicions de quarantena, es va complementar la part pràctica de manera presencial i complint totes les mesures de seguretat. S'han capacitat un total de 632 docents, 199 en escoles d'Oruro i 433 en centres de primària i secundària de Tarija.

SENSIBILITZACIÓ A LES ESCOLES

Al llarg de 2020, un total de 26.151 estudiants han estat sensibilitzats en salut ocular, prevenció de la COVID-19 i salut emocional. En el primer trimestre es van fer xerrades de promoció d'hàbits saludables per a la cura de la visió a 2.192 estudiants a Tarija i a

571 a Oruro. A partir del segon trimestre es van incorporar noves formes de sensibilització a través de professors i directors, trucades telefòniques, grups de whatsapp, vídeos i concursos escolars.

En el marc de la col·laboració amb el Programa de Tele Salut del Ministeri de Salut, el personal de salut capacitat en oftalmologia bàsica ha sensibilitzat en cures de la salut ocular i ha determinat l'agudesa visual a estudiants provinents de comunitats rurals.

PROMOCIÓ DE L'EQUITAT DE GÈNERE

A l'inici de l'any es va realitzar un taller de gènere adreçat al personal d'Ulls de Bolívia destinat al desenvolupament de competències que facilitin la incorporació de l'enfocament de gènere a les activitats de la Fundació a Oruro i Tarija.

Al llarg de 2020 s'han realitzat activitats de formació de promotores de salut ocular, amb un total de 1.035 persones formades (500 persones a Oruro i 535 a Tarija), tant de manera presencial com no presencial.

S'ha sensibilitzat en promoció de la salut ocular amb enfocament de gènere a 84.646 persones (33.787 homes i 50.859 dones) en xerrades de sensibilització i monitoratge telefònic, així com a través de les xarxes socials i els mitjans de comunicació. A Oruro s'ha promocionat la salut ocular amb enfocament de gènere a un total de 58.809 persones i a Tarija, a 25.837 persones.

La resposta d'Ulls de Bolívia a la pandèmia de la COVID-19

Durant el confinament es va desenvolupar una estratègia de comunicació integral per enfortir la salut ocular, donar consells per a la prevenció de la COVID-19, oferir eines per afrontar els processos emocionals en la quarantena i prevenir la violència intrafamiliar. Aquestes accions s'han realitzat per mitjans virtuals, a través de grups de whatsapp i videoconferències, i el seguiment s'ha fet mitjançant trucades telefòniques. A Oruro aquestes intervencions han arribat a un total de 28.595 persones (10.105 homes i 18.490 dones) i a Tarija, a 17.871 persones (8.313 homes i 9.558 dones). Del total de persones sensibilitzades, destaquen les 1.842 persones amb discapacitat i els seus familiars, que han rebut informació específica sobre la prevenció de la COVID-19 i la promoció de la salut emocional en aquest col·lectiu.

Ulls del món ha distribuït 775 kits de sabó, detergent, gel hidroalcohòlic i mascaretes a col·lectius amb pocs recursos, 275 kits a Oruro i 500 kits a Tarija, a més de 50 kits d'aliments a promotores de salut ocular en situació molt vulnerable a Tarija.

31.957

PERSONES ATESES

(48,2% dones)

8.879 menors revisats

(48,5% nenes)

2.014

INTERVENCIIONS QUIRÚRGIQUES

(44,33% dones)

32

PROFESSIONALS FORMATS

(9,3% dones)

8.287

PERSONES SENSIBILITZADES

(71,8% dones)

Ulls de Mali

La inestabilitat política i social que viu Mali des de fa anys s'ha agreujat amb l'empitjorament de la situació de seguretat i l'augment dels conflictes bèl·lics. El coronavirus ha agregat estrès a un sistema de salut ja afeblit anteriorment.

Malgrat aquest context de crisi social i econòmica, l'interès per la salut de la població ha augmentat i els centres de salut han mantingut una activitat intensa. Ulls de Mali hi ha contribuït reforçant els serveis oftalmològics i garantint les mesures de protecció adequades, tant dels professionals com dels pacients.

ATENCIÓ OFTALMOLÒGICA I REVISIONS OCULARS

Al llarg de l'any 2020 s'han visitat 59.713 persones, a més dels estudiants atesos en el marc de les activitats d'eliminació del tracoma. En les visites ordinàries a l'Hospital Sominé Dolo i en els centres de referència dels districtes de Bandiagara, Bankass, Koro, Douentza, Djenné, Youwarou i Mopti s'han atès 17.722 persones. D'altra banda, durant les set campanyes gratuïtes de recerca activa de casos de cataractes i triquiasi desenvolupades pels assistents mèdics en oftalmologia (AMO) i en les comissions medicoquirúrgiques realitzades amb el suport d'Ulls del món en els districtes de Bandiagara, Koro, Youwarou, Douentza i Bankass s'han visitat 9.372 persones.

Les vagues del professorat i el tancament de les escoles a causa de la pandèmia han dificultat les campanyes de detecció d'errors de refracció i baixa visió a l'alumnat. Malgrat això, gràcies als

esforços humans i materials dedicats, s'ha aconseguit realitzar proves d'agudes visual a 32.619 alumnes (15.906 nenes i 16.713 nens) de sis dels vuit districtes de Mopti.

S'han lliurat 689 ulleres correctores en els tallers d'òptica de l'Hospital Sominé Dolo de Mopti i a Bankass.

ACTIVITAT QUIRÚRGICA

Malgrat la situació política i social, s'han operat 1.877 cataractes (49,3%, en dones) a l'Hospital Sominé Dolo, en els centres de salut de referència i en les comissions medicoquirúrgiques que, gràcies al suport d'Ulls del món, s'han pogut mantenir a preu reduït i en algun cas han estat gratuïtes per als pacients. Durant el 2020 també s'han operat casos de pterigium, triquiasi, evisceració i altres patologies oculars.

Prèviament a les comissions de cirurgia, les dones de la Coordinadora d'Associacions i ONG Femenines de Mali (CAFO) han difós la informació a altres dones i, alhora, s'ha dut a terme una intensa campanya de difusió a través de la ràdio. Enguany ha estat molt útil l'ús de telèfons intel·ligents perquè els tècnics i assistents en oftalmologia contactessin amb els pacients operats, tant abans com després de la intervenció.

El 2020 s'han realitzat dues enquestes de satisfacció a les persones intervingudes de cataractes en les comissions i campanyes de cirurgia que han mostrat una satisfacció del 97,9%.

EQUIPS I CONSUMIBLES PER A CONSULTES I INTERVENCIONS

Quant a la dotació i el reforç dels equips d'oftalmologia i òptica, s'han adquirit els equips previstos per a l'Hospital Sominé Dolo i el centre de referència de Bankass, així com per als centres de referència de la regió de Mopti que no disposen d'atenció oftalmològica especialitzada, especialment el de Youwarou. Alguns d'aquests equips estaven encara pendents de lliurament en finalitzar l'any. També s'han fet treballs de manteniment i reparació d'equips de salut ocular.

FORMACIÓ EN SALUT OCULAR

El 2020 s'han capacitat 29 agents socio-sanitaris en salut ocular primària perquè aprenguin a detectar les malalties més comunes i a derivar-les als especialistes. Un agent de salut ha realit-

zat l'últim curs per graduar-se com a AMO del centre de salut de Youwarou i un altre s'ha format en manteniment hospitalari al Senegal. D'altra banda, l'oftalmòleg de l'Hospital Sominé Dolo s'ha format en oftalmologia pediàtrica, centrada en optometria i estrabisme, en una universitat del Senegal.

PREVENCIÓ DE LA SALUT OCULAR AMB ENFOCAMENT DE GÈNERE

8.287 persones (1.382 homes, 5.039 dones i 1.866 nens i nenes) han participat en sessions de sensibilització de salut ocular amb enfocament de gènere en els districtes de Bandiagara, Bankass i Koro. En aquestes sessions, realitzades per les dones formadores de la CAFO i altres ONG de dones, s'anima la població a fer més ús dels serveis oftalmològics en les campanyes i durant les comissions medico-quirúrgiques. Ulls del món ha fet costat a aquestes dones dotant-les d'equips per facilitar-los la seva tasca de sensibilització i educació.

1.823.565 persones han rebut informació sobre salut a través de la ràdio, la televisió i la premsa.

PROJECTE DE LLUITA CONTRA EL TRACOMA

El projecte de lluita contra el tracoma ha atès el 2020 4.863 estudiants (2.443 nenes i 2.420 nens) de deu escoles del districte de Bankass. Cap dels alumnes atesos presentava tracoma actiu, però sí altres patologies oculars que s'han atès. En el marc d'aquest projecte també s'han realitzat xerrades sobre tracoma i accés equitatiu a la salut ocular, en les quals han participat 302 estudiants, i tallers sobre higiene ocular bàsica amb enfocament de gènere, amb 22 docents participants. A causa de les vagues del professorat i el tancament de les escoles per la crisi de la COVID-19 no s'han pogut realitzar xerrades en més escoles. D'altra banda, amb l'objectiu d'augmen-

tar l'accessibilitat a l'aigua potable en els grups escolars s'ha rehabilitat un punt d'aigua potable del grup escolar Joseph Yaro i s'han arreglat les latrines defectuoses d'aquest mateix grup escolar i de l'escola primària Endé.

Suport d'Ulls de Mali a l'atenció de la COVID-19

Ulls del món, d'acord amb les autoritats sanitàries i els plans d'acció específics de lluita contra la COVID-19 per a la regió de Mopti, ha lliurat als equips malians mascaretes, guants i material d'higiene i rentat de mans. També ha repartit dispositius mòbils als responsables de les unitats sanitàries per poder realitzar telemedicina i evitar així possibles aglomeracions als hospitals que puguin provocar un augment dels contagis. A més, s'han subministrat lents i muntures als tallers òptics perquè puguin atendre els casos d'emergència per pèrdues o trencaments.

D'aquesta manera, els equips malians han pogut realitzar la seva tasca sanitària extremant precaucions enfront del coronavirus i tractar les afeccions oculars urgents d'una població sense recursos que viu en una de les zones més vulnerables del món.

Sensibilització i educació per a la justícia global

La instauració de l'estat d'alarma a l'Estat espanyol va provocar la cancel·lació de moltes trobades i activitats de sensibilització com ara fires, presentacions, exposicions i altres activitats socials i culturals. No obstant això, amb l'afany de no perdre l'oportunitat d'explicar la feina que fa Ulls del món en el marc del dret a la salut, analitzar la realitat de les desigualtats globals amb una mirada integradora i sostenible i avançar cap a la transformació social per un món més just i equitatiu, s'han adaptat i reconvertit algunes de les activitats presencials previstes a formats virtuals.

Aprentatge-servei a favor del dret a la salut ocular

Ulls del món va canviar a un format virtual la col·laboració amb l'entitat Taller de Cinema, que en un primer moment s'havia realitzat de manera presencial, en una iniciativa d'aprenentatge-servei que uneix la capacitat en matèria audiovisual i el compromís social d'alumnes d'ESO. L'alumnat de l'escola Lestonnac de Barcelona i de l'institut Bages Sud de Castellbell i el Vilar van conèixer de primera mà el treball de la Fundació destinat a combatre la ceguesa evitable i van elaborar un clip audiovisual per presentar els reptes que impulsa l'entitat.

Divulgant la salut ocular amb perspectiva de gènere

La tradicional jornada solidària de la Sociedad Gastronómica KLINK, que aquest 2020 es va celebrar el 8 de juliol, es va reconvertir en una intervenció de la Dra. Arbelaiz dirigida presencialment a un petit grup de persones i de manera virtual a una assistència molt més gran a través de les xarxes socials. La Dra. Arbelaiz va exposar una sèrie d'elements que conviden a la reflexió sobre les desigualtats en l'accés als recursos sanitaris segons la localització geogràfica de les persones, posant l'accent en la discriminació que pateixen les dones.

Miradas a festivals de cinema

A l'octubre, en col·laboració amb la Coordinadora Solidaria de Zarautz, es va projectar el documental *Miradas* dins de la iniciativa Cinema i Drets Humans de Zarautz, amb gran participació malgrat la limitació d'aforament. A més de la projecció de quatre curts, representants de les organitzacions que els van presentar van tenir oportunitat d'intercanviar impressions entre ells i amb el públic en un interessant col·loqui. Per part de la Fundació van prendre la paraula Kike Otaegi, delegat de Munduko begiak, i el Dr. Ostolaza, oftalmòleg voluntari.

Conscienciació i compromís a través de campanyes en xarxes socials

El 2020, la Fundació ha intensificat les seves accions a través de les xarxes socials, tant en el marc dels programes com dins de l'estratègia d'educació per al desenvolupament entre la població del seu entorn. Durant les festes de Nadal es va obrir un espai de reflexió virtual sobre la iniquitat en l'accés a la salut ocular per raons de gènere partint de casos reals. A través de diverses preguntes i respostes, Ulls del món va interpel·lar a la ciutadania sobre les diferents barreres que frenen l'accés de les dones a l'atenció ocular i va fomentar la seva implicació en la lluita contra la ceguesa evitable.

Amb motiu del Dia Mundial de la Visió, Ulls del món va difondre una campanya en les xarxes socials per reivindicar que la salut ocular és clau per a la consecució dels Objectius de Desenvolupament Sostenible i l'Agenda 2030. La campanya va consistir en un vídeo publicat a Instagram, Facebook i Twitter en el qual es van presentar cadascun dels objectius juntament amb la contribució d'Ulls del món per no deixar ningú enrere.

Visitem els projectes en un aniversari diferent

Cada any, la Fundació celebra el seu aniversari amb les persones col·laboradores, voluntàries i sòcies en un lloc emblemàtic de la ciutat de Barcelona, però el 2020, a causa de les restriccions derivades del confinament, aquesta trobada no es va poder realitzar de manera presencial. No obstant això, la Fundació va voler commemorar els seus 19 anys de vida acostant els projectes de salut ocular al conjunt d'amics i amigues de la Fundació a través d'un vídeo que convidava a visitar els llocs on Ulls del món té projectes en marxa i conèixer algunes de les accions realitzades i els reptes aconseguits a favor de l'accés universal a la salut ocular.

La Nit dels Ulls del món en *streaming*

La 19a edició de la Nit dels Ulls del món es va celebrar en *streaming* el 25 de novembre i va reunir un centenar de persones de diferents entitats. L'obrador Chis&Keik de Barcelona va ser l'espai des d'on Ulls del món va presentar els resultats dels seus projectes i els reptes aconseguits durant els mesos previs, en els quals la pandèmia va tenir un efecte devastador a tot el món. El periodista Toni Clapés va conduir l'acte de manera solidària i va dialogar amb el president d'Ulls del món, Rafael Ribó; el vicepresident, Borja Corcóstegui, i la directora general, Núria Ramon. El restaurador Xavier Uñó va elaborar un exclusiu pastís de pastanaga que aporta provitamina A i té un efecte antioxidant en la retina i el cristal·lí, mentre que la cantant Sílvia Pérez Cruz, per la seva banda, va interpretar en directe un dels seus emotius temes. Amb aquesta trobada, la Fundació volia mantenir la proximitat als seus donants i agrair-los la seva col·laboració per continuar garantint l'accés de la població més vulnerable a la salut ocular.

Presentació d'una jornada de sensibilització a Pamplona

Amb la participació i el suport del cantant invident navarrès Serafín Zubiri, el 10 de març es va presentar la Kalejira Solidaria, un recorregut festiu per les diferents penyes en cadascuna de les quals s'oferiria un pintxo-pot solidari juntament amb informació i intercanvi d'impressions sobre diferents temes relacionats amb la lluita contra la ceguesa evitable. La jornada, prevista per al 14 de març a Pamplona, no es va poder celebrar, però l'acte de presentació de la iniciativa va constituir per si mateix una important activitat de sensibilització per l'impacte que va causar entre la població i en els mitjans de comunicació.

Activitats culturals per divulgar la lluita contra la ceguesa evitable

L'exposició fotogràfica "Ulls d'Inhambane", d'Elisenda Pons, a través de la qual es mostren les dificultats que pateixen milions de persones a tot el món per accedir al seu dret a una atenció oftalmològica de qualitat, es va poder visitar a la Clínica Ubarmin d'Elcano i a la Casa de Cultura de Zizur Mayor, totes dues a Navarra. D'altra banda, al novembre es va instal·lar una exposició en el transitadíssim passadís d'Egia –que connecta l'estació d'autobusos de Sant Sebastià, l'estació de Ferrocarrils, el barri d'Egia i el centre de la ciutat– sobre els Objectius de Desenvolupament Sostenible i el dret a la visió.

En el marc de "Música per als seus ulls", el 2 de gener el Kissar Quartet va oferir un concert a la seu de la Sociedad Filarmónica de Bilbao, una de les sales de concerts amb millor acústica d'Europa, en benefici de la Fundació. Amb aforament complet, Munduko begiak va acostar la realitat de la ceguesa evitable a les persones assistents.

Aparicions en els mitjans de comunicació

A través de la intervenció de representants d'Ulls del món s'han pogut donar a conèixer a la població els projectes de la Fundació. Entre altres aparicions en mitjans de comunicació, Patricia Tárraga, coordinadora d'Ulls de Bolívia, va presentar les conclusions del diagnòstic de gènere a Tarija a Xarxa Net i a Ràdio 4, i Eric Lavis, coordinador d'Ulls de Moçambic, va ser entrevistat a Xarxa Net per explicar l'ús del teatre com a eina de prevenció i sensibilització.

El 2020, Ulls del món ha rebut dos importants premis vinculats al projecte Ulls de Mali:

XOVA (Novartis eXcellence in Ophtalmology Vision Award) ha aportat 50.000 euros a la millora de la salut ocular i la reducció de la ceguesa a la regió de Mopti, i la Fundació L'Occitane, juntament amb la seva filial espanyola, ha atorgat 20.000 euros per atendre la visió de la població fins l'any 2025, en el marc de la seva iniciativa "Caring for Sight".

Dades econòmiques

INGRESSOS

PÚBLICS	538.009
Patrons institucionals fundacionals	121.116
Subvencions a la cooperació	416.893
PRIVATS	799.598
Empreses i entitats	486.473
Persones adherides	31.688
Donants esporàdics	46.252
<i>La Nit dels Ulls del món</i>	89.520
Fons d'art	70.000
Donacions en espècie	75.666
TOTAL INGRESSOS	1.337.607

DESPESES

PROGRAMES D'ACTUACIÓ	1.079.885	7%
Cooperació al desenvolupament	989.108	6%
Ulls del Sàhara	110.483	2%
Ulls de Moçambic	203.123	8%
Ulls de Bolívia	300.176	10%
Ulls de Mali	299.661	4%
Donacions en espècie	75.666	
Educació per a la justícia global	90.777	15%
CAPTACIÓ DE FONS	130.167	3%
ADMINISTRACIÓ	184.600	2%
TOTAL DESPESES	1.394.652	6%

El resultat de l'exercici es traspassa al compte de romanent.

Núm. 4057/21 INFORME D'AUDITORIA DE COMPTES ANUALS ABREUJATS EMÈS PER UN AUDITOR INDEPENDENT

Al patronat de la FUNDACIÓ ULLS DEL MÓN

Opinió

Hem auditat els comptes anuals abreujats de la FUNDACIÓ ULLS DEL MÓN (l'Entitat), que comprenen el balanç abreujat a 31 de desembre de 2020, el compte de pèrdues i guanys abreujat, l'estat de canvis en el patrimoni net, i la memòria abreujada corresponents a l'exercici finalitzat en aquesta data.

Segons la nostra opinió, els comptes anuals abreujats adjunts expressen, en tots els aspectes significatius, la imatge fidel del patrimoni i de la situació financera de l'Entitat a 31 de desembre de 2020, així com dels seus resultats corresponents a l'exercici finalitzat en aquesta data, de conformitat amb el marc normatiu d'informació financera que resulta d'aplicació (que s'identifica a la nota 2 de la memòria) i, en particular, amb els principis i criteris comptables que hi estiguin continguts.

Fonament de l'opinió

Hem dut a terme la nostra auditoria de conformitat amb la normativa reguladora de l'activitat d'auditoria de comptes vigent a Espanya. Les nostres responsabilitats d'acord amb aquestes normes es descriuen més endavant en la secció *Responsabilitats de l'auditor en relació amb l'auditoria dels comptes anuals abreujats* del nostre informe.

Som independents de l'Entitat de conformitat amb els requeriments d'ètica, inclosos els d'independència, que són aplicables a la nostra auditoria dels comptes anuals abreujats a Espanya segons allò que exigeix la normativa reguladora de l'auditoria de comptes ni hi han En aquest sentit, no hem prestat serveis diferents als de l'auditoria de comptes ni hi han concorregut situacions o circumstàncies que, d'acord amb allò que estableix l'esmentada normativa reguladora, hagin afectat la necessària independència de manera que s'hagi vist compromesa.

Considerem que l'evidència d'auditoria que hem obtingut proporciona una base suficient i adequada per a la nostra opinió.

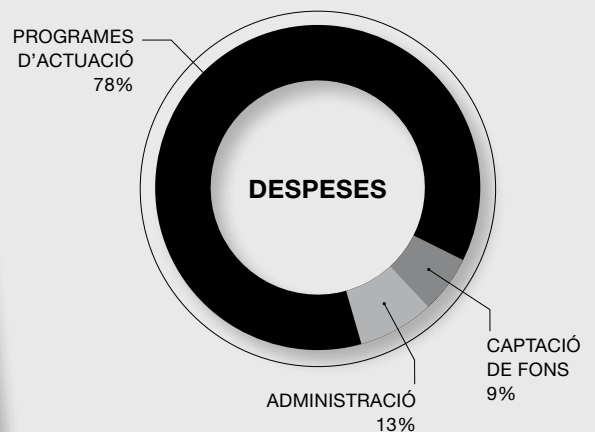
Aspectes més rellevants de l'auditoria

Als aspectes més rellevants de l'auditoria són aquells que, segons el nostre judici professional, hem estat considerats com a els riscos d'incorrecció material més significatius en la nostra auditoria dels comptes anuals abreujats del període actual. Aquests riscos han estat tractats en el context de la nostra auditoria dels comptes anuals en el seu conjunt, i en la formació de la nostra opinió sobre aquests, i no expressem una opinió per separat sobre aquests riscos.

GM AUDITORS, S.L.

Av. Diagonal, 427 4t 2a - 08036 Barcelona - Tel: 933 63 70 80 - Fax: 933 63 70 83 - email: gmauditors@gmauditors.cat - www.gmauditors.cat
(Col·legi Censores J. de Comptes núm. 3 - RDAE núm. 50-313 - R. M. Barcelona T. 24474 R. 75944 I-65 1 - NIF B 08484939)

Col·laboracions

ADMINISTRACIONS PÚBLIQUES

Patrons
fundacionals

Administracions
locals

Altres organismes
públics

ORGANITZACIONS PRIVADES

Entitats
col·laboradores

Laboratoris i organitzacions vinculades a l'àmbit de la salut

Angelini Farmacèutica, Bloss Group, Clínica Ubarmin de Elcano, Col·legi Oficial de Metges de Barcelona, Col·legi Oficial d'Òptics i Optometristes de Catalunya, Colegio de Médicos de Bizkaia, Colegio de Médicos de Gipuzkoa, Laboratorio Théa, Novartis, Quinta Delegación del Colegio de Ópticos-Optometristas, Topcon

Altres organismes

Acreca, Asociación de amigas y amigos de la RASD, Auzo Lagun, Banc Sabadell, Bankia, Bidons Egara, Bonita, Bonpreu i Esclat, Bufete Guerrero Castro, CI Burlada FP, Champalimaud Foundation, Chis&Keik, Clían Holding, Club de Leones, Consorci per a la Normalització Lingüística, Creative Technology Spain, Consorci de la Zona Franca de Barcelona, Departamento de Internet, DKV Assegurances, Fanorsan, Ferrer&Ojeda, Fundación Alicia Koplowitz, Fundació Antoni Serra Santamans, Fundació Damm, Fundació Privada Girbau, Gramona, Grupo Ercilla, IDS Servicios y Soluciones Tecnológicas, In Crescendo Grup Vocal, MRW, Orbis, Peña Aldapa, Peña Anaitasuna, Peña La Jarana, Peña Oberena, Port de Barcelona, RBA, Sociedad Filarmónica de Bilbao, Sociedad Gastronómica Gazteluleku, Sociedad Gastronómica Klink, Synergic Investigación y Marketing

Mitjans de comunicació

ARA, Betevé, El Correo, El Diario Vasco, EITB, Eurotimes, Noticias de Navarra, Diario de Navarra, Gol TV, La Vanguardia, LaXarxa, Mediapro, Onda Cero Radio, AticaFM Radio, Ràdio 4, Xarxanet

ALIANCES INTERNACIONALS

- Agència Internacional per a la Prevenció de la Ceguesa (IAPB)
- Xarxa de Gènere i Salut Ocular, IAPB
- Aliança de l'Organització Mundial de la Salut (OMS) per a l'Eliminació Global del Tracoma l'any 2020 (GET 2020) + Coalició Internacional per al Control del Tracoma (ICTC)
- Coalició Moçambiquesa per a la Salut Ocular (MECC, Mozambican Eye Care Coalition)
- VISION 2020 Amèrica Llatina

COL·LABORACIONS SOBRE EL TERRENY

- **Sàhara:** ANARASD, Asociación Río de Oro, Asociación Salud Visual, Medicus Mundi Catalunya i Universidad de Zaragoza.
- **Moçambic:** Acamo (Associação dos Cegos e Ambliopes de Moçambique), Acomuza (Associação Comunitaria de Zavala), Ametrano (Associação dos Médicos Tradicionais Moçambicano), Amodevi (Associação Comunitaria de Vilankulo) i Tsinela (Associação Comunitaria Massinga).
- **Bolívia:**
 - **Tarija:** Asociación Juana Azurduy Yacuiba, Organización Bartolinas Sisa, Mujeres en Acción de Bermejo, Asociación Integral de personas con discapacidad (ASIPEDIS) de Caraparí, Asociación de vivanderas y ramas anexas Yacuiba, Organización de peluqueras y peinadoras y ramas afines de Yacuiba, Organización de trabajadoras del hogar 30 de Marzo Tarija, Federación de Mujeres Revolucionarias, Artesanas, Productoras y profesionales Cercado Tarija, Asociación Juana Azurduy de Padilla (Yacuiba), Centro de Rehabilitación Integral (Bermejo), Centro Municipal de Rehabilitación y Capacitación para ciegos (CEMUREC), Bomberos voluntarios Ángeles en el Fuego, Centro de Rehabilitación y Capacitación para personas ciegas (CERECCI 15 de Abril) de Cercado, Barrio Arsenio Ortiz Mealla, Organización de mujeres Juana Azurduy de Padilla Cercado.
 - **Oruro:** Asociación de Articulación de Mujeres por la Equidad y la Igualdad (AMUPEI), Cáritas Boliviana, Club de Leones, Parteras Tradicionales del Consejo Departamental de Medicina Tradicional Ancestral Boliviana, Cruz Roja (CODEMETRAB) - Filial Oruro, Fundación Sayariy Warmi, Centro Integrado Experimental Boliviano Alemán (CIEBA-ALEMAN), Policía Boliviana Nacional de Oruro, Sindicato de Trabajadoras del Hogar Oruro, Asociación de soldadoras/es de Oruro.
- **Mali:** CAFO (Coordinadora d'Associacions i ONG Femenines) de Mopti, Centre Nacional de Formació de Tècnics en Manteniment Hospitalari (CNFTMH) de Diourbel (Senegal), Institut Nacional de Formació en Ciències de la Salut de Bamako, MSF España, MSF France, ONG Al Farouk, ràdios dels districtes de Koro, Bandiagara, Bankass, Youwarou i Djenné (ràdio Koolol Fakala, ràdio Sindjère, ràdio Seno, ràdio Kamba, ràdio Toguna, ràdio Jamana, ràdio Aaba, ràdio La Voie Baye, ràdio Dounia i ràdio Bogrin Beru) i Universitat Cheick Anta Diop de Dakar (Senegal).

CONTRAPARTS

- **Sàhara:** Ministeri de Salut Pública de la RASD.
- **Moçambic:** Ministeri de Salut, Direcció Provincial d'Educació, Direcció Provincial de Gènere, Infància i Acció Social, i Direcció Provincial de Salut d'Inhambane.
- **Bolívia:** Ministeri de Salut, Instituto Nacional de Oftalmología, Instituto Boliviano de la Ceguera, Gobierno Autónomo Departamental de Tarija (incluye SEDES Tarija y Hospital San Juan de Dios), Gobierno Autónomo Departamental de Oruro (incluye SEDES Oruro, Hospital San Juan de Dios, Hospital Oruro Corea i Servicio Departamental de Gestión Social (SEDEGES) de Oruro), Gobierno Autónomo Regional del Gran Chaco (inclou Hospital de Yacuiba Rubén Zelaya i Centro Oftalmológico del Ministerio de Salud), Gobiernos Autónomos Municipales de Tarija (Secretaría de Género), Unidad Municipal de Discapacidad (UMADIS) del Gobierno Autónomo Municipal de Villamontes, Centro de Rehabilitación UMADIS de Caracollo, Corque, Carparí, SLIM Cercado (Servicio Legal Integral Municipal del municipio de Cercado), Régimen Penitenciario de Mujeres la Merced en Oruro, Régimen Penitenciario de Varones San Pedro en Oruro.
- **Mali:** Acadèmies d'Ensenyament de Douentza i de Mopti, Associació Les Yeux du Monde - Malí, Consell Regional de Mopti, Direcció Regional de Salut de Mopti, Hospital Sominé Dolo de Mopti, Institut d'Oftalmologia Tropical d'Àfrica (IOTA) de Bamako, Programa Nacional de Salut Ocular, Centres de Salut de Referència (CSRéf) de Bandiagara, Bankass, Koro, Djenné, Douentza i Youwarou.

FUNDACIÓ ULLS DEL MÓN

Tamarit, 144-146, entl. 2a · 08015 Barcelona · T: +34 934 515 152 · fundacio@ullsdelmon.org · www.ullsdelmon.org

Ojos del mundo · Eyes of the world · Les yeux du monde · Olhos do mundo · Munduko begiak · عيون العالم